

Projektplan "Barn som far illa"

Bakgrund

Skola, barnomsorg, gymnasieskolans individuella program samt socialtjänstens individ- och familjeomsorg ingår i samma organisatoriska verksamhetsområde, "Barn och utbildning", inom Hjo kommun.

Detta är ett resultat av en politisk viljeinriktning att lägga fokus på barn och ungas uppväxtvillkor och särskilt arbeta förebyggande med tidiga insatser som mål.

Sedan mitten av 1990-talet har Hjo kommun varit organiserad med en Barn- och ungdomsnämnd där i huvudsak all verksamhet som berör barn och ungdom är samlad. Omsorger om barn och unga med funktionshinder är organiserad inom vård och omsorgsförvaltningen.

Sedan 2008-01-01 råder en ny politisk och tjänstemannaorganisation där facknämnderna gått upp i kommunstyrelsen med underliggande utskott som täcker in de tidigare ansvarsområdena.

Konkreta resultat av ett tydligt fokus på barn och ungdomsfrågor har bl.a bidragit till skapandet av en familjecentral, gemensamt alkoholförebyggande program ÖPP – Örebro preventionsprogram, fritidsgård med utökad tillgänglighet och riktade målgrupper, utbildning av personal i metoder som Marte-Meo (kommunikationsstödande) och RePulse (vidareutveckling av ART), Västbus-grupper på lednings och handläggarnivå.

Handlingsplan "Barn som far illa"

Barn-och ungdomsnämnden beslutade under hösten 2005 att inrätta en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta en handlingsplan för arbetet med barn i riskzon och barn som far illa där behov finns av samordnade insatser. 2007-03-21 fastställde Barn-och ungdomsnämnden handlingsplanen. Man beslutade att arbetsgruppen skulle bestå som den samordnande kraft i arbetet med samverkan kring dessa barn och det fortsatta uppdraget skulle bestå i att sprida idéerna i handlingsplanen ut i organisationen. Kontinuerlig kompetensutveckling för att utveckla arbetet enligt handlingsplanen lyftes särskilt fram.

Behov

Under den första fasen i arbetet, där en särskild arbetsgrupp bildades bestående av personal från skola samt socialtjänst, har tydligt framgått behovet av en gemensam värdegrund.

Den 12 oktober 2007 genomfördes en gemensam utbildningsdag med temat "Samverkan Skola-Socialtjänst" där Strömstad kommun Resurscentrum stod som förebild och presenterade sin verksamhet.

Deltagarna fick efter denna dag uttrycka "Vad har jag tagit till mig?" och "Hur tänker jag framåt?"

Synpunkterna sammanställdes och kan sammanfattas med följande utvecklingsbehov: Gemensam utbildning och kompetensutveckling är grunden för god samverkan, en gemensam värdegrund som plattform i arbetet med utsatta barn och deras familjer, nätverksmöten med tydlig struktur, familjen den viktigaste resursen, förebygg genom tidigt föräldrastöd.

Inom skolan har sedan ett par år utvecklats ett kvalitetsarbete det s.k PBS arbete (Problembaserad skolutveckling) . Under ledning av kommunens utvecklingsledare i samarbete med Karlstads Universitet har en rad s.k lärgrupper skapats med fokus på specifika frågeställningar inom skolans område. Vid sidan om rena pedagogiska frågor kring ämnesspecifik inläring har även frågor kring utsatta barn och barn med beteendeproblematik inom skolan varit föremål för utvecklingsbehov. I dessa lärgrupper har uttryckts oro för att allt fler barn uppvisar beteendemässiga problem vilket skapar bekymmer i relationerna till både andra barn och vuxna i skolan. Behovet av stöd till både personal och föräldrar har framkommit.

Föräldrastödsprogram, koordinatörer och nätverksmöten

En samverkan mellan myndigheter bygger på en gemensam värdegrund där barnet och dennes familj sätts i centrum och de samverkande myndigheterna bidrar med sin kompetens.

Efter en första fas där skola och socialtjänst inventerat behov och möjliga utvecklingsområden är det dags att konkretisera dessa tankar. För att utveckla detta vill vi ta ytterligare steg på vägen.

Hjo kommun vill därför i detta skede inrikta sitt arbete på att utveckla och implementera metoder i två parallella delprojekt.

- Föräldrastödsprogram KOMET
- Nätverkskoordinatörer och samverkansmöten.

Föräldrastödsprogram KOMET

Komet är ett utbildningsprogram som riktar sig till föräldrar och lärare. Målet är att lära ut verktyg som leder till mindre bråk och konflikter hemma och i skolan.

Komet är en förkortning för **K**ommunikations**M**etod, och programmet bygger på att lära föräldrar och lärare bättre sätt att kommunicera med barnet. Idén är att det är den vuxne som i första hand måste ändra sitt beteende för att minska problemen.

Komet har utvecklats inom Stockholm Stads FOU (Forskning och utvecklingsenhet) och sprids nu över landet. Metoderna som används i Komet har ett gott vetenskapligt stöd, det vill säga forskning har visat att metoderna verkligen hjälper. En kurs i Komet ger både föräldrar och personal inom skolan verktyg som på sikt leder till en bättre relation mellan den vuxne och barnet.

Hur går det till?

Föräldrarna träffas i grupper med andra föräldrar under ledning av två gruppledare. Lärare träffas på samma sätt under ledning av en handledare. Föräldrautbildningen är något mer intensiv än utbildningen av lärare – föräldrarna träffas en gång i veckan under elva veckor.

Lärarna träffas ungefär varannan vecka under åtta tillfällen. I båda fallen går man igenom utbildningsprogrammet och utgår från exempel i vardagen. Föräldrar och lärare får konkreta förslag och övningar att pröva mellan träffarna. Träffarna bygger på aktivt deltagande och innehåller mycket exempel, diskussioner och idéer för hur man kan bemöta barn.

Kometprogrammet är ett program som riktar sig till pedagoger och föräldrar som ofta har svårigheter med konflikter och bråk med sina elever/barn. Barnen agerar ut och de vuxna har svårt att hantera det på ett sätt som leder till att bråken minskar på sikt. Aggressivitet blir ofta ett sätt att få stopp på konflikter i stunden men som på längre sikt leder till fler och värre konflikter. Det främsta målet med Kometprogrammet är att hjälpa de vuxna att bryta sådana onda cirklar och att hitta ett sätt att samspela med barnen som präglas av större uppmärksamhet på det som faktiskt fungerar.

Syftet är att bygga upp en tillit i en relation som kanske har skadats av de många konflikterna. Barnet får uppmärksamhet i ett fungerande samspel och vuxna och barn stärks i sin tilltro till sin egen förmåga att samspela med varandra.

Nätverkskoordinatorer och nätverksmöten

Arbetsgruppen som består av fyra personer, två från socialtjänsten samt två från skolan, skall ges möjlighet till utbildning till s.k nätverkskoordinatorer. De skall ges en kompetens att leda nätverksmöten med barn och deras familjer samt de samverkande myndighets- representanterna i enlighet med den av kommunens fastställda handlingsplanen.

Arbetsgruppen skall tillsammans med personal inom socialtjänst och elevhälsa, skolledning och pedagoger c:a 20 personer, utbildas i en mötesstruktur som frigör möjligheter och leder till förändring. "Mötets möjligheter" skall utgå från en gemensam värdegrund.

Arbetsättet skall göras känt ute i organisationen genom gemensamma värdegrundsdagar och medverkan i skolans "Lärstämma". Gemensam kompetensutveckling skall ske mellan socialtjänsten, skolans elevhälsoteam samt skolledare.

Projektets målsättning

Detta projekts målsättning är

- Att inom Hjo bygga en gemensam värdegrund och utifrån denna en modell för genomförandet av verkningsfulla nätverksmöten med barnet i centrum.
- Att Hjo kommun vill skapa en uthållighet i samverkan. Med hjälp av utbildade nätverksledare från både skola och socialtjänst skall en tydlig struktur skapas i syfte att lyfta fram resurser och lösningsförslag.
- Att Hjo kommun efter projektets genomförande kan erbjuda ett verkningsfullt föräldrastödsprogram som kan fungera som dels en förebyggande insats eller en tidig insats för att motverka djupare problematik i framtiden.

Genomförande

Projektet planeras att starta i augusti 2008 och avslutas i juni 2009.

Kostnader

Utbildningskostnader	SkolKOMET 1 gruppleddare 2 terminer	
14.000:-		
	FöräldraKOMET 2 gruppleddare 2 terminer	56.000:-
	Nätverksutbildning "Mötets möjligheter"	50.000:-
	(2 utb.tillfällen á 10 st/tillfälle)	
	Resor och logi	20.000:-
	Konf. "Värdegrund" internt	10.000:-
	Summa	150.000:-

Kommunens egen insats består av personalkostnader och vikariatskostnader.